

Uitvoeringsprogramma dementievriendelijke gemeente Nederweert 2020 - 2023

*Een kunstwerk van Olga Salmans dat te zien was bij de expositie in 2019 "Deuren van Dementie"
Pop Up Galerie Nederweert (PUGN)*

**Team Samenleving Sociaal
Januari 2020**

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	pag 3
2. Dementie in Nederland, Provincie en Regio	pag 3
3. Wanneer is een gemeente dementievriendelijk	pag 4
4. Uitwerking stappenplan dementievriendelijke Gemeente	pag 4
4.1 Participeren in het dementie netwerk	pag 4
4.2 Vergroot de kennis over dementie	pag 6
4.3 Maak begeleiding op maat mogelijk	pag 7
4.4 Zet in op preventie	pag 8
5. Evalueren, monitoren en meten	pag 9
6. Haalbaarheid en risico's	pag 9
7. Activiteitenoverzicht	pag 10
8. Financiën	pag 10

1. AANLEIDING

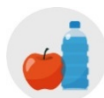
Het aantal mensen met dementie neemt de komende jaren fors toe. Hierdoor krijgen ook meer inwoners en organisaties te maken met dementie. Jaarlijks komen er in onze regio (Weert, Leudal, Nederweert) zo'n 71 mensen met dementie bij. Zie hoofdstuk 2.

In 2012 is er in de Provincie Limburg geïnterviewd in welke mate gemeenten zorg en voorzieningen hebben voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Vijf regionale dementieketens in Limburg hebben hiervoor een onderzoek uitgezet. Uit die inventarisatie bleek dat de gemeente Nederweert het beste scoorde van alle Limburgse gemeenten. Voor een belangrijk deel was dat te danken aan het project Hulp bij Dementie en haar vrijwilligers. Maar ook bijvoorbeeld door de ondersteuning die wordt geboden aan mantelzorgers. Inmiddels zijn we 7 jaar verder. Meer mensen hebben dementie. En het landschap ziet er mede door de transitie en transformatie binnen het sociale domein anders uit. Daarom stellen we ons (opnieuw) de vraag in hoeverre is de gemeente Nederweert (nog) dementievriendelijk? Zijn er knelpunten en wat kunnen we doen om onze gemeente dementievriendelijk(er) te maken?

In het beleidsplan sociaal domein 2020 t/m 2023 vastgesteld door de Raad op 19 november 2019 is "dementie" als apart speerpunt (onder hoofdstuk 6.7) benoemd. Daarbij is opgenomen dat er een uitvoeringsplan per gemeente wordt opgesteld. In het beleidsplan Sociaal Domein zijn 6 beleidsdoelen geformuleerd. Het uitvoeringsprogramma "dementievriendelijke gemeente Nederweert" draagt bij aan de volgende drie beleidsdoelen:

1. Meer kwetsbare inwoners blijven op een veilige en verantwoorde manier (langer) zelfstandig wonen.

2. Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl. Het gaat hierbij om alle dimensies van positieve gezondheid.

3. Bevorderen van de leefbaarheid en de sociale cohesie van de maatschappij. Meer inwoners, scholen, verenigingen, organisaties en bedrijven zijn betrokken bij de eigen leef-, leer-, werk- en woonomgeving en bij de totstandkoming van sociale verbanden in de dorpen, kernen en wijken.

Als basis voor dit plan vormen de knelpunten die mensen met dementie, hun mantelzorgers en de samenwerkingspartners hebben aangedragen.

Deze notitie is opgesteld in samenwerking met het steunpunt mantelzorg en vrijwillige inzet, casemanagers dementie en ketenregisseur dementie, adviseurs Sociaal Domein, regisseurs leefbaarheid, de werkgroep mantelzorg, het ketenoverleg zorg en het Wmo platform.

2. DEMENTIE IN NEDERLAND, PROVINCIE EN REGIO

Het aantal mensen met dementie zal als gevolg van de vergrijzing de komende jaren fors toenemen. Onderstaande cijfers zijn afkomstig van www.alzheimer-nederland.nl. De berekeningen (prognoses) zijn gemaakt in 2018 door ABF Research in opdracht van Alzheimer Nederland¹

Nederland

In Nederland hebben ruim 280.000 mensen dementie.

- Hiervan zijn er 12.000 jonger dan 65 jaar
- Hiervan wonen er ruim 80.000 in verpleeg- of verzorgingshuizen.
- Hiervan hebben ruim 100.000 nog geen diagnose.

De verwachting is dat het aantal mensen met dementie in Nederland, vanaf 2050 is gestegen naar zo'n 620.000 mensen. Meer dan een verdubbeling van het aantal mensen.

¹ Factsheet Alzheimer Nederland: Dementie per gemeente d.d. 01-11-2018

Provincie Limburg

In de provincie Limburg hebben ruim 21.000 mensen dementie. En de verwachting is dat er in 2050 zo'n 43.000 Limburgers dementie hebben.

Regio (Nederweert, Weert, Leudal)

Kijken we naar de cijfers van onze regio dan zien we dezelfde stijgende lijn. Zie onderstaand de prognoses per gemeente.

Gemeente	2018	2020	2025	2030	2040	2050
Nederweert	310	340	420	490	640	730
Weert	930	1000	1200	1400	1700	1900
Leudal	710	770	920	1100	1400	1600
Totaal regio	1950	2110	2540	2990	3740	4230

3. WANNEER IS EEN GEMEENTE DEMENTIEVRIENDELIJK?

De landelijke campagne dementievriendelijk gemeente benoemt een aantal belangrijke pijlers waaraan een dementievriendelijke gemeente voldoet.

- Inwoners die lijden aan de ziekte kunnen zo lang mogelijk meedoen in de samenleving. Er wordt begeleiding op maat geboden.
- De mantelzorger krijgt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft om haar mantelzorgtaken te kunnen (blijven) uitvoeren.
- De gemeente houdt zich bezig met het vergroten van kennis over dementie, binnen de eigen organisatie en de gemeenschap.

Om te komen tot een dementievriendelijke gemeente heeft Alzheimer Nederland een stappenplan opgesteld. Samenwerking met alle partijen op het gebied van zorg, welzijn, verenigingen (vrijwilligers)organisaties, ondernemers, onderwijs, inwoners en gemeente is hiervoor nodig

Het stappenplan bestaat uit drie stappen:

1. Participeren in het dementienetwerk;
2. Vergroot de kennis over dementie;
3. Maak begeleiding op maat mogelijk.

Uit studies komt naar voren dat door te investeren in preventie het aantal nieuwe personen met dementie aanzienlijk kan afnemen². "De wetenschappers sommen veel vormen van bescherming op tegen het ontwikkelen van dementie, zoals lichaamsbeweging, een gezonde bloedsuikerspiegel en bloeddruk, sociale interactie en genoeg slaap". Aan dit stappenplan voegen wij daarom één stap toe:

4. Zet in op preventie

Hieronder volgt een uitwerking van het stappenplan. Het beantwoordt de vraag in hoeverre de gemeente Nederweert dementievriendelijk is. En hoe we als gemeente nog dementievriendelijker kunnen worden.

4. UITWERKING STAPPENPLAN DEMENTIEVRIENDELIJKE GEMEENTE

4.1. PARTICIPEREN IN HET DEMENTIE NETWERK

4.1.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN

Binnen de bestaande netwerken willen we vooral kennis delen en verbreden. Daarmee dragen we gezamenlijk bij aan de maatschappelijke acceptatie van deze ziekte. We kunnen zo de zorg voor deze steeds groter wordende doelgroep verbeteren. En (gezamenlijk) hiervoor initiatieven (op)starten.

² Zie brief van 67 zorgprofessionals gericht aan minister Hugo de Jonge.
<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/10/21/laten-we-de-duurste-ziekte-aanpakken-dementie-a3977408>

4.1.2 WAT DOEN WE AL

Keten Hulp bij Dementie

Als gemeente nemen we deel aan de Keten Hulp bij dementie, regio Midden-Limburg. De partners binnen de keten bestaan uit zorgorganisaties, gemeenten, welzijnsorganisaties en paramedici. Het algemene doel van het Project Hulp bij Dementie is om een samenhangend en afgestemd geheel van zorg en diensten aan dementerende cliënten en mantelzorgers te bieden. De keten wordt aangevoerd door de ketenregisseur.

Voor de uitvoering lokaal houdt dit in:

- Er vindt afstemming plaats tussen de gemeente (Adviseurs Sociaal Domein en beleidsmedewerkers), casemanagers en zorgprofessionals en tussen gemeenten onderling.
- De casemanagers coördineren en regisseren de totale zorg voor en rondom de dementerende cliënt.
- Binnen het project worden vrijwilligers dementie opgeleid en ingezet om cliënten en mantelzorgers te ondersteunen.
- Cursussen, workshops en lotgenotencontact worden georganiseerd door het steunpunt mantelzorg in samenwerking met de casemanagers dementie.

Ketenoverleg zorg Nederweert

Deze keten bestaat uit lokale zorgaanbieders (o.a. PSW, buurtzorg, AMW, SGL, Land van Horne, de Zorggroep), woningvereniging Nederweert en de gemeente. Doel is samenwerking stimuleren, actuele (beleids)thema's zoals dementie bespreken, deskundigheid en ervaring delen.

Werkgroep mantelzorgbeleid Nederweert

De werkgroep mantelzorgbeleid bestaat uit beroepskrachten, mantelzorgers, ex-mantelzorgers, vrijwilligers en de gemeente. De werkgroep wordt gecoördineerd door de consultant van het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Nederweert. Het doel van deze werkgroep is om mantelzorgers en professionals persoonlijk te betrekken in het vormen en beoordelen van en adviseren over beleid rondom mantelzorgondersteuning in de gemeente Nederweert. Ook zetten zij gezamenlijk acties uit om mantelzorgers beter te bereiken en te informeren. En starten zij (nieuwe) initiatieven op en geven gezamenlijk uitvoering aan bestaande initiatieven zoals de Dag van de Mantelzorg.

4.1.3 WAT ZIJN DE KNELPUNTEN

Het thema wordt op dit moment in verschillende lokale(zorg)overleggroepen besproken. De verbreding met organisaties zoals het onderwijs, verenigingen en ondernemers wordt op dit moment nog gemist. En binnen de bestaande netwerken komt het thema te beperkt aan bod.

4.1.4 WAT GAAN WE (NOG) DOEN

Thema bijeenkomst(en) dementie

- ❖ Het thema via de bestaande structuren breed onder de aandacht brengen. Actief de aansluiting zoeken richting partners zoals het onderwijs, ondernemers en verenigingen.

Initiatieven dementie in kaart brengen, verbreden en promoten

- ❖ Landelijk, regionaal en lokaal zijn verschillende organisaties actief binnen het thema Dementie. Welke initiatieven zijn er in Nederweert en welke doelgroepen worden bereikt? Initiatieven waar mogelijk en wenselijk verbreden en meer promoten.

4.2 VERGROOT DE KENNIS OVER DEMENTIE

4.2.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN

We willen dat mensen de signalen van dementie herkennen en zo veel mogelijk mensen en organisaties alsook ondernemers weten hoe ze een dementerende kunnen ondersteunen en helpen. En dat ze bekend zijn met de voorzieningen waarvan de dementerende en de mantelzorggebruiker kunnen maken.

*Mensen met dementie nemen deel aan het gewone leven: je komt hen tegen op straat, bij de bakker, in de supermarkt of aan de balie. Daarom is het belangrijk dat inwoners, professionals, vrijwilligers, bedrijven en verenigingen kennis hebben van dementie en hoe zij hier goed mee om kunnen gaan*³

4.2.2 WAT DOEN WE AL

Informeren en voorlichten

Het Steunpunt Mantelzorg, de mensen van hulp bij dementie (professionals en vrijwilligers), de adviseurs Sociaal Domein informeren inwoners en organisaties (persoonlijk, via de steunpunten, via informatiebijeenkomsten, verspreiding van informatiemateriaal en via sociale media). Mantelzorgers van mensen met dementie worden o.a. uitgenodigd voor bijeenkomsten Mantelzorg in Balans en voor lotgenotencontact. Alsook voor het Alzheimer Café Weert.

Handvaten bieden (en initiatieven rondom het thema dementie ondersteunen)

Workshops en cursussen worden vanuit het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg geboden aan:

- Vrijwilligers dementie
- Mantelzorgers die iemand verzorgen en/of ondersteunen met dementie.

Ondersteunen van nieuwe (éénmalige) initiatieven, rond het thema dementie, die vanuit inwoners en/of organisaties worden aangedragen. Denk aan:

- De theatervoorstelling "Dag Mama" is in 2017 en 2018 naar Nederweert gehaald. Met lezing en workshop. In 2017 door Zorgcentrum Sint Joseph en in 2018 door de gemeente op aandragen van een inwoner. Zorgprofessionals en naasten ervaren op indrukwekkende wijze wat dementie met alle betrokkenen doet en hoe zij hiermee om kunnen gaan;
- Dementie project 2019 PopUp Galerie Nederweert. Expositie "dementie" (interactief) dat plaatsvond van 19 september tot 10 november 2019 met een tweetal voorstellingen.

Opleiding en scholing Adviseurs Sociaal Domein

Adviseurs Sociaal Domein hebben een HBO opleiding in de sociaal-maatschappelijke dienstverlening en/of gezondheidszorg gevolgd. Kennis over dementie wordt actueel gehouden door deel te nemen aan voorlichtings- en/of trainingsbijeenkomsten. In 2018 hebben een aantal adviseurs bijvoorbeeld deelgenomen aan het geaccrediteerd trainingsprogramma "Dag Mama". Daarnaast werken ze nauw samen met de consulent mantelzorg en vrijwillige inzet en de casemanagers dementie waardoor kennisoverdracht plaatsvindt. De huisbezoeken vinden vaak samen met de casemanager dementie plaats.

4.2.3 WAT ZIJN DE KNELPUNTEN

Kennis over dementie is bij inwoners, verenigingen, onderwijs, ondernemers e.d. in algemene zin nog onvoldoende aanwezig. Het wordt nog vaak niet (tijdig) herkend en ze hebben te weinig kennis over hoe ze deze mensen het beste kunnen benaderen en helpen. Door eerdere herkenning en door op een juiste wijze hulp te bieden kan er leed worden voorkomen.

³ Beleidsplan Sociaal Domein 2020 t/m 2023 (Nederweert, Weert, Leudal)

4.2.4 WAT GAAN WE (NOG) DOEN

Campagne mantelzorg, specifiek aandacht voor dementie

- ❖ Informeren en voorlichten over dementie in brede zin. Gericht op verschillende doelgroepen waaronder ook onderwijs, verenigingen, ondernemers e.d.).

Trainingen dementie promoten en/of aanbieden

- ❖ Inwoners, verenigingen, ondernemers, bedrijven, medewerkers gemeente (die direct klantcontact hebben met inwoners) actief informeren en stimuleren om trainingen te volgen waardoor hun kennis over dementie wordt vergroot. Ze handvaten bieden om mensen die dementerend zijn te benaderen en te helpen.

4.3 MAAK BEGELEIDING OP MAAT MOGELIJK

4.3.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN

We willen dat mensen met dementie langer thuis kunnen blijven wonen en mee kunnen blijven doen in de samenleving.

4.3.2 WAT DOEN WE AL

Inzetten van professionals die mensen met dementie ondersteunen en helpen om mee te kunnen blijven doen in de samenleving. Ook ter inzet van preventie. Denk aan:

- casemanagers Hulp bij Dementie
- Mantelzorgconsulent
- Consulent vrijwilligers(zorg)
- Regisseurs leefbaarheid
- Beweegcoach (voor senioren, chronisch zieken en mensen met een beperking)
- Leefstijlcoach

We leiden vrijwilligers Hulp bij Dementie op en koppelen ze aan mensen met dementie en hun mantelzorger.

Verschillende voorzieningen worden laagdrempelig aangeboden. Denk aan huiskamer- en eettafelprojecten en ontmoetingscentrum De Gunnerij. Via de campagne eenzaamheid brengen we deze initiatieven extra voor het voetlicht.

Er is een (actuele) respijtzorg folder waarin dagvoorzieningen en voorzieningen voor logeeropvang e.d. zijn terug te vinden.

Binnen de regio Midden-Limburg West wordt actief gewerkt aan het verbreden van het aanbod logeeropvang. Er ontstaan nieuwe initiatieven.

Inwoners en organisaties worden voorgelicht over gezond leven en veiligheid en gestimuleerd om zelf hiermee aan de slag te gaan.

Via de Wmo kan indien nodig maatwerkvoorzieningen in de vorm van hulp in de huishouding, individuele- en/of groepsbegeleiding, vervoervoorziening, hulpmiddelen e.d. worden aangevraagd/geboden.

Beleid ten aanzien van mantelzorgwoningen is verbreed. Onder bepaalde voorwaarden kunnen ook mantelzorgwoningen worden gebouwd, vooruitlopend op een zorgbehoefte.

Er wordt uitvoering gegeven aan de structuurvisie Wonen Midden-Limburg. Het faciliteren van het langer zelfstandig wonen is één van de speerpunten.

4.3.3 WAT ZIJN DE KNELPUNTEN

De voorliggende voorzieningen zoals de huiskamers zijn beperkt open en bieden niet voor iedereen (voldoende) mogelijkheden. De vrijwilligers van de open inlopen/ontmoetingsplekken hebben te weinig kennis en vaardigheden om een activerend programma aan de dementerende persoon te bieden. Ook kunnen zij de zorg die nodig kan zijn niet bieden.

4.3.4 WAT GAAN WE NOG DOEN

Meer laagdrempelige voorzieningen realiseren waar ook mensen met dementie terecht kunnen

- ❖ Meer laagdrempelige voorzieningen realiseren die ook geschikt zijn voor mensen met dementie. Zoals bijvoorbeeld een open inloop (ontmoetingsplek), huiskamer bij Openluchtmuseum Eynderhoof en/of een DementTalent project⁴.

Deskundigheidsbevordering laagdrempelige voorzieningen

- ❖ Vrijwilligers dementie opleiden ter ondersteuning van de laagdrempelige voorzieningen.

4.4 ZET IN OP PREVENTIE

4.4.1 WAT WILLEN WE BEREIKEN

We willen de kans op het ontwikkelen van een psychische stoornis die verband houdt met ouderdom zoals dementie onder inwoners verkleinen.

“Met een gezonde leefstijl kun je dementie niet voorkomen, wel de kans erop verkleinen. Gemiddeld krijgen mensen die de belangrijkste risicofactoren vermijden tot zo'n 5 jaar later dementie. Veel onderzoekers geloven dat 5 tot 10 procent van alle dementie te voorkomen is met een gezonde levensstijl”⁵

4.4.2 WAT DOEN WE AL

Via verschillende programma's worden inwoners gestimuleerd om een gezonde leefstijl aan te nemen. Dit zijn programma's die aanzetten tot meer bewegen, gezonde voeding en je zelf mentaal fit houden (door bijvoorbeeld het doen van vrijwilligerswerk en/of hobby). De organisaties die hier actief op inzetten zijn o.a.:

- De GGD
- Maatschappelijk Werk
- Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Nederweert
- Bureau Ne9en, RICK, Bibliocenter, Land van Horne d.m.v. inzet combinatiefuncties Sport en Cultuur, leescoördinator, beweegcoach en leefstijlcoach.

Door het stimuleren van leefbaarheidsinitiatieven en het oprichten van ontmoetingsplekken in de kernen dragen de regisseurs leefbaarheid hier ook actief aan bij. Ook zijn we als gemeente aangesloten bij de landelijke campagne “een tegen eenzaamheid”. De regisseurs leefbaarheid vervullen hierbij eveneens een actieve rol.

4.4.3 WAT ZIJN DE KNELPUNTEN

Middels verschillende programma's worden inwoners aangezet om een gezonde leefstijl aan te nemen. Dat dit gezondheidswinst oplevert weet iedereen, maar dat dit ook kan helpen bij het voorkomen en/of het minder snel ontwikkelen van dementie op latere leeftijd is nog onvoldoende bekend.

---

⁴ Een DementTalent project is een project waarbij mensen met dementie aan de slag gaan als vrijwilliger, bij bijvoorbeeld een sportclub een school en/of groenonderhoud. Eigenlijk op alle plekken waar ook 'gewone' vrijwilligers actief zijn

⁵ www.dementie.nl

4.4.4 WAT GAAN WE NOG DOEN

- *Informeren en voorlichten over preventie (positieve gezondheid)*
Inwoners informeren en voorlichten over de risicofactoren van dementie. En hoe zij dementie kunnen voorkomen en/of uitstellen door een gezonde leefstijl aan te nemen.
- *Doorontwikkeling van de steunpunten naar laagdrempelige voorzieningen*
De steunpunten hebben aangegeven af te willen zien van de formele spreekuren. Zij wensen over te gaan tot open inlopen en/of ontmoetingsplekken waar dagactiviteiten kunnen plaatsvinden. De vrijwilligers worden hierbij ondersteund door de regisseurs leefbaarheid. Verder wordt gedacht aan de inzet van een zorgprofessional met geriatrische kennis. Dit om mogelijk te maken dat er een kwalitatief programma wordt neergezet dat bijdraagt aan het gezond ouder worden, waarbij de deelnemers indien nodig ook de benodigde zorg ontvangen. Ook de beweeg- en leefstijlcoach kan binnen deze voorzieningen afhankelijk van de zorgvragen en behoeften een rol vervullen.

5. EVALUEREN, MONITOREN EN METEN

Tussentijds eind 2021 en dan eventueel bijstellen. Vervolgens op het einde van de looptijd binnen de bestaande netwerkgroepen.

Resultaatindicatoren

- Aantal vrijwilligers dementie (individuele begeleiding en groepsbegeleiding)
- Aantal senioren met een Wmo indicatie voor een dagvoorziening.
- Aantal voorliggende voorzieningen (op naam omschreven) met een gericht en kwalitatief programma voor de dementerende persoon

6. HAALBAARHEID EN RISICO'S

- Er wordt gewerkt met verschillende partijen waarmee inhoudelijke en financiële afspraken worden gemaakt. Daarvoor is tijd en ruimte nodig. Door onvoorziene omstandigheden kunnen bepaalde activiteiten later dan gepland worden uitgevoerd.
- Het aantal te realiseren voorzieningen (en/of het omvormen van voorzieningen zodat ook mensen met dementie daar terecht kunnen) zal afhankelijk zijn van:
  - de ondersteuning die benodigd is (dat kan per voorziening verschillen) is mede afhankelijk van de zorgvraag/behoefte van de individuele deelnemer;
  - of er een stichting (bestuur) gevormd kan worden en/of de voorziening onder een bestaande stichting kan worden gebracht;
  - het aantal mensen met dementie dat hiervan gebruik wil en kan maken;
  - van het aantal vrijwilligers dat werkzaam is en/of wil zijn binnen een voorliggende voorziening;
  - het aantal vrijwilligers dat is opgeleid en/of werkervaring heeft in het werken met mensen met dementie en het aantal vrijwilligers dat zich wil laten scholen in het omgaan met mensen met dementie;
  - de overige kosten (huisvesting e.d.) die komen kijken bij het realiseren van een (nieuwe) voorziening.

7. ACTIVITEITENOVERZICHT

Acties	Wanneer	Wie
Stap 1 participeren in het dementienetwerk <ul style="list-style-type: none"> ➤ Thema bijeenkomsten dementie ➤ Initiatieven in kaart brengen, verbreden en promoten 	jaarlijks 2020 – (2023)	Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Inzet en Hulp bij Dementie
Stap 2 Vergroot de kennis over dementie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Campagne mantelzorg, specifiek aandacht voor dementie ➤ Trainingen dementie aanbieden en promoten 	2020 – 2022 jaarlijks	Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Inzet Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Inzet en Hulp bij Dementie
Stap 3 Maak begeleiding op maat mogelijk <ul style="list-style-type: none"> ➤ Meer laagdrempelige voorzieningen realiseren waar ook mensen met dementie terecht kunnen ➤ Deskundigheidsbevordering laagdrempelige voorzieningen 	2020 – (2023) jaarlijks	Vrijwilligers steunpunten (open inlopen) in samenwerking met regisseurs leefbaarheid Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Inzet en Hulp bij Dementie
Stap 4 Zet in op preventie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Informeren en voorlichten over preventie (positieve gezondheid) ➤ Doorontwikkeling van de steunpunten naar laagdrempelige voorzieningen 	doorlopend 2020 - 2021	Combinatiefunctionarissen m.n. beweeg- en leefstijlcoach, Punt Welzijn, GGD Vrijwilligers steunpunten (open inlopen) in samenwerking met regisseurs leefbaarheid, adviseurs Sociaal Domein en zorgprofessionals zoals de beweeg- en leefstijlcoach

8. FINANCIËN

Binnen de gelden voor de uitvoering van de Wmo is financiële ruimte om (nieuwe) activiteiten/projecten incidenteel en/of structureel vanuit te financieren. En/of aan bestaande activiteiten een extra impuls te geven. Mocht de financiële ruimte ontoereikend zijn dan zal indien nodig budget worden opgenomen in de berap en/of kadernota. De activiteiten uitgevoerd door de professionele organisaties kunnen vooralsnog vanuit de bestaande (subsidie)afspraken worden gefinancierd.

Kdn/20200128